EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 10.6.2016.
COM(2016) 395 final

2016/0184 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o sklapanju, u ime Europske unije, Pariškog sporazuma donesenog u sklopu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi Prijedloga

Riječ je o Prijedlogu odluke Vijeća o sklapanju, u ime Europske unije, Pariškog sporazuma donesenog u sklopu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama (UNFCCC) koju treba donijeti u skladu s člankom 218. stavkom 6. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

Na 21. konferenciji stranaka Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama (konferencija COP 21), koja je održana u Parizu od 30. studenoga do 12. prosinca 2015., donesen je tekst sporazuma o jačanju globalnog odgovora na klimatske promjene. Sporazum će stupiti na snagu tridesetog dana od dana na koji najmanje 55 stranaka Konvencije koje odgovaraju za najmanje 55 % procijenjenih globalnih emisija stakleničkih plinova položi svoje isprave o ratifikaciji, prihvaćanju, odobravanju ili pristupanju.

U Komunikaciji o procjeni implikacija Pariškog sporazuma[1] Komisija je navela da Pariški sporazum treba potpisati i ratificirati što prije. Europsko vijeće izrazilo je zadovoljstvo Komunikacijom Komisije i istaknulo potrebu da Europska unija i njezine države članice mogu što prije i na vrijeme ratificirati Pariški sporazum kako bi bile ugovorne stranke čim stupi na snagu.[2]. Kao prvi su korak Komisija i Vijeće u ime Europske unije te svih 28 država članica u svoje ime potpisali Sporazum na svečanosti potpisivanja koja je održana u New Yorku 22. travnja 2016.

Pariški sporazum velik je korak prema boljoj provedbi zajedničkih mjera na svjetskoj razini i ubrzanju globalne transformacije u društvo s niskom emisijom ugljika otporno na klimatske promjene. Njime će se zamijeniti pristup oblikovan Kyotskim protokolom iz 1997., u kojem su utvrđene obveze do kraja 2020. Te se obveze neće nastaviti nakon 2020.

Pariškim sporazumom pruža se prilika za gospodarsku promjenu, stvaranje radnih mjesta i rast. On je središnji element u postizanju širih ciljeva održivog razvoja i u prioritetima EU-a u pogledu ulaganja, konkurentnosti, kružnog gospodarstva, istraživanja, inovacija i energetske tranzicije.

Pariškim sporazumom utvrđuje se dugoročni kvalitativni cilj u pogledu smanjenja emisija u skladu s nastojanjima da se rast globalne temperature ograniči na znatno manje od 2°C te da se pokuša zadržati na 1,5°C. Kako bi ostvarile taj cilj, stranke će pripremiti i održavati uzastopne nacionalno utvrđenedoprinose te o njima obavještavati. Stranke će od 2023., oslanjajući se na najnovije znanstvene podatke i podatke o provedbi, svakih pet godina pripremiti globalni pregled stanja u kojem će se pratiti napredak te razmatrati smanjenja emisija, prilagodbe i pružena potpora.

Uoči konferencije COP 21 stranke Okvirne konvencije UN-a o klimatskim promjenama predstavile su svoje planove za nacionalno utvrđene doprinose u okviru Sporazuma. Europska unija i njezine države članice bile su prva velika gospodarstva koja su 6. ožujka 2015. predstavile planove za nacionalne utvrđene doprinose koji odražavaju ciljeve okvira klimatske i energetske politike što ga je u listopadu 2014. uspostavilo Europsko vijeće[3] te plana Europske

[1] COM(2016)110 od 2. ožujka 2016.
[2] Zaključci Europskog vijeća od 18. ožujka 2016.
[3] Zaključci Europskog vijeća od 24. listopada 2014.

komisije za rješavanje problema globalnih klimatskih promjena nakon 2020.[4] EU je postavio ambiciozan cilj smanjenja emisija stakleničkih plinova za najmanje 40 % do 2030. na razini svojeg gospodarstva.

EU je već započeo s radom na cilju smanjenja emisija stakleničkih plinova za najmanje 40 %. U pogledu sektora obuhvaćenih sustavom za trgovanje emisijama (ETS) Komisija je 15. srpnja 2015. donijela Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2003/87/EZ radi poboljšanja troškovno učinkovitih smanjenja emisija i ulaganja za niske emisije ugljika. Tim se prijedlogom namjerava ostvariti navedeni cilj u sektorima obuhvaćenima sustavom EU-a za trgovanje emisijama.

Europska unija i njezine države članice izjavile su da namjeravaju djelovati zajednički u skladu s Pariškim sporazumom[5] i ta se obveza odražava u članku 4. Pariškog sporazuma. Stoga Unija i države članice, u skladu sa stavkom 18. tog članka, imaju zajedničku obvezu pripremati i održavati uzastopne nacionalno utvrđene doprinose koje namjeravaju ostvariti, obavještavati o njima te provoditi domaće mjere za ublažavanje kako bi se ostvarili ciljevi nacionalno utvrđenih doprinosa u skladu sa stavkom 2. tog članka.

Člankom 4. stavkom 16. Pariškog sporazuma utvrđena je obveza obavještavanja tajništva o tom zajedničkom djelovanju, uključujući obavještavanje o razinama emisija koje su dodijeljene svakoj stranci u relevantnom vremenskom razdoblju. Odgovarajuće razine emisija dodijeljene Uniji obuhvaćaju emisije stakleničkih plinova u skladu s Direktivom 2003/87/EZ. Odgovarajuće razine emisija država članica i uključenje korištenja zemljišta, promjena u korištenju zemljišta i aktivnosti u šumarstvu u okvir klimatske i energetske politike do 2030. utvrdit će se u budućem zakonodavstvu.

Norveška i Island izrazili su namjeru sudjelovanja u zajedničkom djelovanju Unije i njezinih država članica. Uvjeti mogućeg sudjelovanja Norveške i Islanda utvrdit će se u pratećem zakonodavstvu. Ovim prijedlogom ne dovode se u pitanje načini sudjelovanja Norveške i Islanda u zajedničkom djelovanju.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području politike**

U Komunikaciji Komisije od 2. ožujka 2016. pod naslovom *Razdoblje nakon Pariza*: *procjena implikacija Pariškog sporazuma* naglašava se da je za globalni prelazak na čistu energiju potrebno promijeniti načine ulaganja i poticaje u cijelom spektru politika. Ključni je prioritet Unije stvaranje otporne energetske unije da bi građanima osigurala sigurnu, održivu, konkurentnu i povoljnu energiju. Kako bi se to ostvarilo, potrebno je nastaviti provoditi ambiciozne klimatske mjere i napredovati u drugim aspektima energetske unije.

- **Usklađenost s drugim politikama Unije**

U okviru klimatske i energetske politike EU-a do 2030. utvrđeni su ambiciozan cilj smanjenja emisija stakleničkih plinova za najmanje 40 % do 2030. na razini svojeg gospodarstva te ciljevi povećanja udjela energije iz obnovljivih izvora i energetske učinkovitosti za najmanje 27 %[6]. Provedba okvira klimatske i energetske politike do 2030. prioritet je u nastavku rada u pogledu Pariškog sporazuma. Komisija će kasnije ove godine predstaviti prijedloge za

[4] COM(2015)81 od 25. veljače 2015.
[5] Zaključci Vijeća od 18. rujna 2015.
[6] Cilj u pogledu energetske učinkovitosti preispitat će se do 2020. pri čemu će imati na umu rastu od 30 % na razini EU-a.

prilagodbu regulatornog okvira EU-a za energetsku učinkovitost i energiju iz obnovljivih izvora, uključujući novi model energetskog tržišta.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

Prijedlog se donosi u skladu s člankom 192. stavkom 1. zajedno s člankom 218. stavkom 6. UFEU-a. Člankom 218. UFEU-a utvrđuje se postupak pregovaranja i sklapanja sporazuma između Europske unije i trećih zemalja ili međunarodnih organizacija. Posebice se stavkom 6. predviđa da Vijeće, na prijedlog Komisije u svojstvu pregovarača, donosi odluku kojom se odobrava sklapanje sporazuma u ime Europske unije.

Europska unija u skladu s člankom 191. i člankom 192. stavkom 1. UFEU-a doprinosi, među ostalim, ostvarenju sljedećih ciljeva: očuvanju, zaštiti i poboljšanju kvalitete okoliša, promicanju mjera na međunarodnoj razini za rješavanje regionalnih, odnosno svjetskih problema okoliša, a osobito borbi protiv klimatskih promjena.

Za provedbu navedenih ciljeva u Uniji postoji zakonodavni korpus koji će se morati revidirati radi provedbe Pariškog sporazuma, a to se može ostvariti samo zakonodavstvom Unije.

2016/0184 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o sklapanju, u ime Europske unije, Pariškog sporazuma donesenog u sklopu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1., u vezi s člankom 218. stavkom 6. točkom (a),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta,

budući da:

(1) Na 21. konferenciji stranaka Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama (UNFCCC), koja je održana u Parizu od 30. studenoga do 12. prosinca 2015., donesen je tekst sporazuma o jačanju globalnog odgovora na klimatske promjene.

(2) U skladu s Odlukom Vijeća (EU) 2016/590 od 11. travnja 2016.[7] Pariški sporazum potpisan je 22. travnja 2016.

(3) Pariški sporazum stupit će na snagu tridesetog dana od dana na koji najmanje 55 stranaka UNFCCC-a, koje ukupno odgovaraju za najmanje 55 % procijenjenih ukupnih emisija stakleničkih plinova, položi svoje isprave o ratifikaciji, prihvaćanju, odobravanju ili pristupanju. Stranke UNFCCC-a uključuju Uniju i njezine države članice. U zaključcima od 18. ožujka 2016. Europsko vijeće istaknulo je potrebu da Europska unija i njezine države članice mogu što prije i na vrijeme sklopiti Pariški sporazum kako bi bile ugovorne stranke čim stupi na snagu.

(4) Pariški sporazum zamjenjuje pristup u skladu s Kyotskim protokolom iz 1997.

(5) Među ostalim, u Pariškom sporazumu utvrđuje se dugoročni cilj u skladu s nastojanjima da se povišenje globalne temperature zadrži na razini koja je znatno niža od 2 °C iznad razine u predindustrijskom razdoblju te da se to povišenje nastoji zadržati na 1,5 °C iznad razine u predindustrijskom razdoblju. Kako bi ostvarile taj cilj, stranke će pripremiti i održavati uzastopne nacionalno utvrđene doprinosa te o njima obavještavati.

(6) U skladu s Pariškim sporazumom stranke trebaju svakih pet godina od 2023., oslanjajući se na najnovije znanstvene podatke i podatke o provedbi, pripremiti globalni pregled stanja u kojem će se pratiti napredak te razmatrati smanjenja emisija, prilagodbe i pružena potpora, a uzastopni doprinosi svake stranke trebaju napredovati u odnosu na trenutačni doprinos stranaka i odražavati njihove najviše moguće ciljeve.

(7) Obvezujući cilj domaćeg smanjenja emisija stakleničkih plinova za najmanje 40 % do 2030. u odnosu na 1990. poduprlo je Europsko vijeće u zaključcima od 23. i 24.

[7] SL L 103, 19.4.2016., str. 1.

listopada 2014. o okviru klimatske i energetske politike za 2030[8]. Na sastanku Vijeća 4. ožujka 2015. ti su doprinosi Unije i njezinih država članica službeno odobreni kao njihovi planirani nacionalno utvrđeni doprinosi, koji su podneseni Tajništvu UNFCCC-a 6. ožujka 2015[9].

(8) U Komunikaciji uz Prijedlog o potpisivanju Pariškog sporazuma u ime Unije[10] naglašava se da je za globalni prelazak na čistu energiju potrebno promijeniti načine ulaganja i poticaje u cijelom spektru politika. Ključni je prioritet Unije stvaranje otporne energetske unije da bi građanima osigurala sigurnu, održivu, konkurentnu i povoljnu energiju. Kako bi se to ostvarilo, potrebno je nastaviti provoditi ambiciozne klimatske mjere i napredovati u drugim aspektima energetske unije[11].

(9) Vijeće je u zaključcima od 18. rujna 2015. potvrdilo da Unija i njezine države članice namjeravaju djelovati zajednički u skladu s Pariškim sporazumom te je izrazilo zadovoljstvo namjerom Norveške i Islanda da sudjeluju u tom zajedničkom djelovanju.

(10) Dogovor o zajedničkom djelovanju Unije i država članica postići će se naknadno te će obuhvaćati odgovarajuću razinu emisija dodijeljenu Uniji u skladu s Direktivom 2003/87/EZ i odgovarajuće razine emisija država članica.

(11) Člankom 4. stavkom 16. Pariškog sporazuma utvrđena je obveza obavještavanja tajništva o tom zajedničkom djelovanju, uključujući obavještavanje o razinama emisija koje su dodijeljene svakoj stranci u relevantnom vremenskom razdoblju.

(12) Pariški sporazum u skladu je s ciljevima Unije u pogledu zaštite okoliša iz članka 191. Ugovora, odnosno ciljevima očuvanja, zaštite i poboljšanja kvalitete okoliša, zaštite ljudskog zdravlja i promicanja mjera na međunarodnoj razini za rješavanje regionalnih, odnosno svjetskih problema okoliša, a osobito borbe protiv klimatskih promjena.

(13) Stoga bi Pariški sporazum trebalo sklopiti u ime Unije,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Pariški sporazum donesen 12. prosinca 2015. u sklopu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama odobrava se u ime Europske unije.

Tekst Pariškog sporazuma priložen je ovoj Odluci kao Prilog I.

U ime Unije odobrava se i priložena izjava o nadležnosti u Prilogu II.

Članak 2.

Predsjednik Vijeća određuje jednu ili više osoba ovlaštenih za polaganje, u ime Unije, isprave o ratifikaciji kod glavnog tajnika Ujedinjenih naroda, u skladu s člankom 20. stavkom 1. Pariškog sporazuma, uz izjavu o nadležnosti.

---

8 EUCO 169/14

9 http://www4.unfccc.int/submissions/indc/Submission%20Pages/submissions.aspx

10 COM(2016)110 od 2. ožujka 2016.

11 COM(2015)80 od 25. veljače 2015.

Članak 3.

1. Isprava o ratifikaciji Unije polaže se kod depozitara.

Države članice nastojat će poduzeti potrebne korake kako bi položile svoje isprave istodobno s Unijom.

2. Države članice obavještavaju Komisiju o svojim odlukama o ratifikaciji Pariškog sporazuma ili, ovisno o okolnostima, o predviđenom datumu dovršetka potrebnih postupaka.

Članak 4.

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Vijeće
Predsjednik